

Dneska si se nikdo nepřišel se zvukem, který změní vůdčům na 40 let a přesto jednešný den s celovým ječným.

Jen u tým mobilu už totiž odteď data nikdy nikomu nedojdou.

Organizátoři sobutního protivládního protestu na Pražském Václavském náměstí se domáhají pro věření postupu policie při zásahu přednárodním muzem.

Aby tu sledně zjistila, z jakého důvodu byli právě ty osoby, které byli zajišťevány, typovány, z jakého důvodu bylo nutné na ně používat donocvacích prostředků.

Část demonstrantů se po skončení schromáždění pokusila odstranit z budovy muzea Ukrajinkou vlajku a provolávala nenávistná hesla.

Policie zadržela dvě desítky lidí, jak uvedla, kvůli rostoucí agresivitě a neuposlechnutí výzef. Může ze současného dění na dezinformační scéně, která za protesty stojí vykystalizovat nová politická síla?

Jaké ambicé má strana pro a její předseda Jindřich Reichl, který protest svolal?

A jak by s nespokojenými občany měla ve světle rostoucí radikalizace komunikovat vláda?

Je čtvrtek 16. března. Tady Jelenka Kabrhelová a 5.59. Spravodejský podkást se znam správ.

Jan Charvat, politolog s fakulty sociálních věd univerzity Karlovy, který se zabývá politickým radikalizmem krajně pravicovými ale vicovými ideologiemi a subkulturami.

Dobrý den.

Dobrý den.

Pane Charvatemi, jsme se společně na podzin vypravili na jednu z protivládních demonstrací, to bylo 28. září.

Teď za sebou máme další protest protivládě nazvaný Česko protibídě.

Ten protest se odehrá v sobotu, skončil nenávistními projevy odmítáním vládní pomoci Ukraine i pokusem části účastníků sundat s fasády národního muzea Ukraínskou vlajku.

Nakonece to neobešlo i bez zadržení policí.

Dá se říct jak a jestli se od toho podzimu protivládni protesty proměnili?

Já se to říct. Já. My jsme viděli učitou dynamiku, kdy protestem vzáří organizoval pan Vrábel. Ten první byl velmi velmi hojně navštíven.

Pak začala to účast ale klesat až vlastně někdy do zimi, kdy už těch lidí bylo relativně pro domálo. Teď teda přišel nějaký restart. Nicméně už tím hlavním organizátorem je pan Reichl a jeho strana pro.

Já jsem hrdý ovčan České republiky a já už močet nebudu ani v Teřinu, čo ví?

A zase jsme viděli poměrně větší množství lidí, byť nejtakové, jak bylo na tom začálku toho záři.

Takže minimálně na téleté úrovni tam nějaký vývoj byl.

Pojdme jim říct, že už toho máme dost.

Myslím, že tam je nějaký vývoj i co se týče nastavení, dejme tomu těch demonstrací.

Ta demonstracie, která proběhla teď v sobotu, evidentně se snažila už reagovat na některé problémy, které se objevili v těch minulích.

Byla tam velmi intenzivní snáha zbavit se cejchu pro ruské demonstracie, což se obamala, že se úplně nepodařilo mimo jiné i právy

pro ten pokus, která střežení té ukrajínské vlajky, který naopak celkem odpovídá tomu pro ruské murámování.

Takže i v tomhle je nějaká změna zase patrná.

Přijel jsem někdo podpořit Vladimí na Putina?

A kdo jsem přijel pro to, aby se postavil za Českou republiku zamýr a za budoucnost našich dětí?
A dá se pozorovat i něco jako posun ve změně toho osazenstva toho, kdo na ty protesty přichází, kdo jsou vlastně v tuhle chvíli nespokojení občané výme to?
Já se omám, že na tohle to neumím úplně přesně odpovídat, protože nevím o žádných výskume, které by tohle to přímo dělaly.
My jsme navštívili nějaké demonstrace, tohle jsme společně. Já jsem pak navštívili některé demonstrace i se studenty.
A samozřejmě viděl jsem i celou řadu záznamu, takže z mého pohledu se mě to v ten tom moment jeví, že to sloužení je v zásadě spíš podobné.
Nicméně, že tam novost v uhozovkách a ten trošku odlišný přístup, pana Rajchla přitáhnul zase určitěmnožství lidí, který možná už nevyhoval ten formát, tak je byl nastavný panem ráblem.
Je hrozně dráho všechno denáhojru, jako jak kdo to má zvládat, víte co?
Líde tady robí, vlatí dáje a všechno denáho krajnu.
Přišla jsem protestovat proti bídě, přišla jsem protestovat proti nejhorší vládě, kterou jsme měli od dob vlastně 89. roku.
Podpořit, jde mi si vlády, aby vcoukul fialavů, že vám se starali od úchodce, o mládí rodiny a nelhaly.
Nerozumím tomu dotička, proč máme 4x dražší plín než před rokem?
Nerozumím tomu, proč máme 4x dražší energie než před rokem?
Ať mi někdo řekne, proč?
No to hlavní očem se tu dnes chceme bavit je nějaký politický rozměr.
To jestli ty protesty mají potenciál přetavice, třeba v nějaké politické hnutí.
Podme to vzít od aktérů.
Už jsme tu zmínili jméno předsedy pořádající strany pro Jindřích a Rajchla.
Odkut na tu scénu, které v médiích se říká často vlastenecká scén a odkut na ní přišel?
Mluví se o vlastenecké scéně, když já se vlastně nejsem mystí, že to je úplně nejlepší označení.
Myslím si, že těch spojících momentů je tam víc a nejsou tak nutně spojené z vlastenectvím.
Když už bych chtěl použít takovéhle slovo a se bych sánul zpíš po nacionalizmu.
Když je poměrně významným faktorem, je i to fungování té dezinformační scény.
A nebo můžeme mluvit o nespokojených lidech, všechno je to celkem legitímí.
Pan Rajchl má svou poměrně specifickou historie.
Je to právník poměrně dlouhů dobu.
Se aktivně účastnil záležitostí, ale fotbalových.
Kdy zbíral poměrně velmi specifické zkušenosti, podnikal v oblasti hazardní hér.
A spodně k údobu mluví o tom, že stojí za redvěmi restauracami v Praze, takže neu člověk, který je patrně poměrně dobře zejštěn.
Nicméně je ho start, co se týče těch politických aktivit, tohoto druhu.
Bychom viděli v zásadě během covidu tak jak u spousty dalších lidí.
Ten covid byl velmi silný momentem, který mobilizoval různé části společnosti.
A myslím si, že ještě dlouho budeme narážet na věci, které během covidu začají.
Různé odrů, nejenom, jak si v tomto směru.
Jako zhodnocení to období covidového nás asi ještě čeká.
A dá se nějak dedukovat a nebo odvodit z toho, co pan Reichler říká, jaký je vlastně ho politický vzkaz, s čím do těch akcí on chodí, s jakou představou, z jakou vyví?

Můžeme mluvit samozřejmě o tom, co konkrétně v netěk demonstracích zaznívá a můžeme z toho zkusit něco odhodnout.

Můžeme se podívat samozřejmě i na prohlášení, které je na stránkách pro té politické strany, což se mou osoby může být zajímavé.

Myslím si, že kdybych výmul některé části, které se v tom programu objevují a přečetle je tady tak by asi spoustali řekla, to je úplně normální strana, tam nemám úplně zničit problém, což je pravda.

Politické programy jsou velmi často napsány, tak aby byli zcela, jak si bezproblemové.

V případě toho, co zaznívá na stránkách pro jezmeého pohledu, zajímavé možná zdurazňování některých aspektů, které naznačují pro pojování některých už dříve existujících narrativů, objevují se tam poměrně vzdáleností, které se týkají migracie, objevují se tam věci, které se týkají covidu, objevují se tam věci, které se neuplně přímo, ale vstaví záležitostem nejmě tomu jako je green deal.

Ve všech třech případech jsou samozřejmě tyto věci vnímány relativně negativně, je tam samozřejmě zmíněná současná situace válečná.

Co je zajímavé a co je v trochu v opozici v účítomu, co se bychle představujeme, je tam několikrát zdůrazněno, že strana nehodlá vystupovat z Evropské unie.

Byť si pře některé změny, které by měli v Evropě nastat, to znamená z toho to pohledu.

Jeden program, tak jak je napsaný, vlastně velmi vtrísny, poměrně myslím si snesitelný pro spoustu lidí, obsahuje některé prvky, které jsou trochu nacionalistické, trochu ochránářské, v jiných momentech je takový jako částečně liberální.

Tyměně, pak když to srovnáte s tím vystoupením, třeba Panara jechla na těch demonstracích, tak se nenou objeví trochu jiná podobá, která tomu programu úplně neudpovídá, což ale zase není věc, která byla typická jenom pro pro.

To se objevuje u řady politických stran, to znamená jedna věc je program, který napíšete tak, aby se na něj mohl kdo kolíž podívat a přetálo to a druhá věc je, co pak říkáte na té ulici.

V jiná té demonstraci, která proběhla teď sobotu, pan rechle zahájil tím, jako dystansováním se od toho pro ruského narrativu, ale pak vlastně několikrát opakoval výpady vůči Ukraíně, kritizoval použitité ukraínské vlajky, můžu do konce osimbolech nacizmu v srdci Evropy, což je v zásedě dost výrazně převírány právě do ruského narrativu.

Přestože zavírají oči, před totěvřenou propagací nacizmu v srdci naší země.

Mluvil o tom, a to se ubyuje i v tom programu, že je zapotřebují ukončit vojenskou pomoc Ukraíně.

Abychom vyvrát jen některé lži, které prostupují naší zemí jako Rakovina.
Že na Ukraíně je to naše válka,
že dodáváním zbraní poslujeme naši vlastní bezpečnost.
Ale zároveň mluví o tom, že je zapotřebují naopak otevřít znovu jednání
z ruskou stranou o hleně dodávek blinu, případně naši komadet,
to znamená, mluvíme o tom, že jak si tu válku nechceme, chceme mír,
ale to, co chceme, proto udělat je, že jedné bojící straně nabídneme naše finance
a druhé naopak vezmeme naše zbraně. To není sná o mír,
to je jednoznačná podpora jedné strany.
Víme, že potom skočeni oficiální části té demonstrace se část,
demonstrujících vypravila na Národní muzeum,
snažila se sundat s fasády Národní muzeou Ukrajskou vlajků,
objevili se tam nenávistné projevy, je možné jedno od druhého odseknout?
Já si myslím, že úplně ne, ale tady vystoupí ještě druhá věc,
kterou jsem zatím nezměňoval a která je důležitá podle mého názoru ty důraznět.
Pan Reichle je právník, myslím si je velmi dobře vít, co říká a co už by nebylo vodné,
to znamená celá řada věcí, která se objevila v jeho výrocih,
je možné je interpretovat orčitým způsobem,
například, když tam zazní právě ty zmínky o té vlajce,
o těch symbolech toho nacizmu, tak řada lidí je může na té demonstracie pochopit,
takže je vlastně nepřímo vyzívá k tomu, aby šli tu vlajku strehnout. Ale zároveň, pokud bychom šli k
soudu, tak by samozřejmě takováhle argumentace neprošla.
Tam by pan Reichle řekl, já jsem nic takového narěkli, já jsem nemluvil o žádném konkrétním
stráhávání,
to řekali jiní lidé, ty na té demonstraci nemluvíli oficiálně,
já nezodpovídám za to, co udělá ten daf potom, co ta demonstracie skončí,
a byl bys obliga. Což bychom viděli i na dalších momentech, když se poděváte na Facebookou
stránku,
pan Reichle, tak jsou tam vlastně do poručení pro lidi, aby se rávali pozor na provokatéry.
Už před tou demonstrací je tam několik výroků na téma nepřejeme si být spojování s tou proruzkou
scénou,
pak jsou tam takové ty náznaky, jako došlo k útoku na policiji, ale celá řada těch lidí, který se útečili
toho útoku,
vypadala jako kdyby měla vlastně policijní výcvik. To znamená, že není to tam řečeno přímo,
ale je tam naznačení, že to možná šlo o policijní provokatéry, a zase ty lidi, který z to budou číst,
ty lidé z té desinformační scény, nebo z té nacinolisticke scény, nebo z té vlastenické scény,
to budou tímto způsobem z největší pravda promností chápat, ale pokud bychom chtěli říct,
že pan Reichle tvrdí, že to byla policijní provokace, tak on se může samozřejmě bránit celá legitimně,
že nic takového přímo neřekl.
Vzledem tomu, jak ta akce v sobotu skončila si, s tímnohodí kladé otázku, jak silné v tuhle chvíli
tohle hnutí vlastně je.
Můžu jsme to zmínili další jméno, hned v úvodu, a to je Ládislav Frabel, další postava desinformační
scény,
který svolával ty demonstracie na podzim.

V tuhle chvíli on sám stojí před soudem půli obvinení ze šířením poplašné správy, a lehce, jakoby utstoupil do pozadí, jak vlivnou osobu je v tuhle chvíli on, a potenciálně jak velký blok, který ta síla celá tvoří.

Tohle vlastně velmi hezky ukazuje určitý proces, který na té leté scéně, ať už ji budem nazývat, jakkoliv probíhá dlouhou dobu, a to je neustála pro mě na těch chvílích, které v tuhle skupinu velmi heterogenní nějakým způsobem oslovují.

Mohl to být, a je to do jisté míry, samozřejmě to moje okamura, kterého patroně většina těch lidí bude volit,

můžou to být další subjekty, můžou to být jednotliví řečníci, ale ta proměna je tam neustála, protože my vidíme už od roku 2015, že pro tento druh lidí, kteří přicházejí na té leté demonstraci, je doznačné míry nutné, aby se neustále objevovalo něco nového, aby přicházela nová témata do jisté míry i noví lidé.

To znamená, že jako jeden se objeví a druhý zmizí není vnitřní zvláštního, proto samotnou scénu to nemá žádný větší význam.

Já si myslím, že role, jak pana vrábala, je teď nahrazená panem Reichle, myslím si, že i většina lidí, která chodí na té demonstraci, to tímto způsobem vnímá, významná, by to bylo pouze v případě, že by se vysloveně postavili proti sobě, což teď některé momenty naznačují, takže tam možná uvidíme nějaký konkrétní střed úplně stejně bude do té hry nepochybně stupovat i Tomii Okamura na jedné straně,

a na druhé straně patrně i části, že André Babiš, spor André Babiše o voliče s Tomii Okamura, nepochybně bude cílit i tímto směrem.

Ostatně video, které sdílel pan Reichle po té demonstraci, které mělo opět naznačit, že za tím nás siling, kterému došlo u národního muzea, byla ve skutečnosti policie, bylo sdíleno několika poslanci za ano,

což se přiznam, že je věc, kterou si nevybavuju z minulých let, že by se někdy stalo, že by byl členy parlamentu sdílen, takový lepost.

To už si dostáváme k tomu, jak to všechno zapadá do širšího dění na české politické scéně.

V parlamentu zcela chybí levice, její voliče převzalo hnutí ano, které ale samo se posunuje směrem k nacionalistické rétorice, mě si se to tak dá říct, a k tématům, která právě vzala za své patočást te nacionalistické scény, tak jaký trend tu sleduje,

teď dochází tu kroširování nějaké radikalizace, nebo nacionalistických tonů na české politické scéně?

Souhlasím s tím, že vidíme určitou proměnu ano, která souvisí samozřejmě s tím, že je v té pozici, té opoziční strany, zároveň evidentně vidíme, že se André Babiš rozhodl převzít, ale spojně část voličů, to je okamory, a těm musí nabídnout tento rámec, protože to je rámec, kterému on nerozumí.

Zároveň musí André Babiš velmi pečlivě vážit do jaké hloupky v té oblasti nacionalismu se chce ponořit, protože nepochybně část jihovoličů to nebude vnímat úplně pozitivně, a pokud bude příliš hluboko, tak může naopak očást lidí přít.

To jsme viděli během druhého kola prezidentské volby, kdy přitáhl na svou stranu část zřejmě teda lidí, které nějakým způsobem oslovuje tady zinformační cena,

ale současně stratil část voličů z prvního kola.

My víme, že ano nemá vlastně v pravém slova smyslu ideologie, a že se obrací prostě tím směrem, kde tuší nějaké možnosti volebního zisku.

To znamená tam je to ryze, particularní záležitost, kterou teď ano nějakým způsobem pracuje.

Co se týče té levice, tady je zajímavý moment, kterého si všimli právě naši studenti během těch posledních měsíců, že rozdíl mezi těmi demonstracemi, které dělal pan Vrábek a které dělá teď pan Reichl mimo jiné, spočívá v tom, že demonstrace pana Vrábela byly vlastně otevřené všem, a poměrně výrazně se v nich právě objevili třeba komunisté.

Tohle upaná Reichla není.

Nikdo z komunistů vlastně na tom podiu v sobotu nemluvil, ani tam nebyli žádným způsobem zmíněni, nebyl tam ani pan Paroubek, který se ubevila některých z těch starší demonstrací,

ani nikdo jiný, kdo by vlastně za tuhleto scénu mluvil.

To znamená, jako kdyby, nechával Reichl ten prostor té levice uzavřený, narozně Vrábela, který neopak se snažil teda oslovit úplně všechny.

Uvidíme, co to bude. Znamenáte, já to chápu tak, že přístup pana Reichla je momentálně veden, zejména velmi intenzivní snahou prezentovace, jako zcela legitimní politická síla.

A chápu to, takže se skutečně snaží proměnit na standardní stranu, která bude nějakým způsobem vlastně konkurovat právě SPD.

Co to bude znamenat pro SPD?

Dalšího kohouta na Smetišti, který není sama osobě příliš velké.

Někdy to možná může působit na lidi, že dělat lidra po politické strany, je vlastně jednoduché, stačí, když přijdete z nějakými líbivými hástli, předložit a lidi vás budou volit a máte na doživotí zajištěné své místo v parlamentu, o tak není. O tenhle ten elektorát se samřejmě půjde celá řada lidí.

Pokud jste být úspěšný populistický líder,

tak prostě musíte zápasit ze všem ostatními populistickými lidri, musíte být schopen zachytit změny nálady veřejnosti, musíte umět reagovat v případě,

že vaši voliči chci něco úplně něho, než co byste chtěl vy.

A to není vůbec jednoduché.

Je to jiný druh politik, je než tří dělejte etablované politické strany, ale je to pořád série věcí, kterou musíte dělat a není to zelikat, tak jednoduché, jak to vypadá to znamená.

Tomé Okamora tam bude teď bojovat prostě po halku na několika frontách.

Na jedné straně samozřejmě ty demonstrace, které probíhaly, ať už ty v rámbelovi nebo ty reichlovi mobilizují část lidí, pro které je nejlogičtější, aby volili Tomé Okamoru.

Na straně druhé, ten tlak ze straně ano,

ale celkem jasně ukazuje, že má Andrej Babiš zájem o část voličů Tomé Okamory.

Na straně druhé, pokud by demonstrace pro byly hodně úspěšné, tak samozřejmě může vzivnout úplně nový subjekt,

který naopak může strhnout část voličů od Tomé Okamory,
a pokud by přišel o část voličů ve prospěch Andrej Babiši a o část ve prospěch pro,
tak se může taky propadnout pod hranice 5%.

Tisíce lidí dnes ovládli váslavské náměstí,
aby protestovali proti bídě a kabinetu Petra Fjely.

Krytyzovali vládní kroky při řešení ekonomické a energetické krize
a požadovali demysy.

Tohle nebagatelizujeme, tam přišli desítky tisíc lidí.

A co tvrdili? No to co tvrdíme už další dobů.

Oni zajmená se postavili proti a sociálnosti této vládě,
proti tomu, že nezvládla energetickou krize.

Třeba i na té sobotní demonstraci tam bylo zadavolichů SPD,
soutovolichů SPD, protože chtěli vyjári nesouhla s fialou vládou.

Demonstraci odmítl komentovat premiér Petr Fiala z ODS

přes mluvčího Váslava Smolkovská zal,

že projevy vystupujících i vznášené požadavky hovoří sami za sebe
a není je potřeba nějak dále komentovat.

A co tohle všechno dělá se s bitkem, politické scény?

Říkalste, že to omezený prostor, ale přeci jenom v nějakým způsobem
se přitápí, tak co se děje s tím s bitkem?

Zmého boledo se zdá, že pěti količní strany

zatím se snaží v posledět svou situaci

teď v tenhle moment spíš ignorovat.

Je to dobrá strategie?

Když se obylo a ta první demonstracie na začátku září,
tak tam ignorace nebyla.

Tam byla poměrně velmi rychle vidět nějaká snáha po reakci,

byť nejako přímé reakci, ale spíš skutečně

z mého poledu poměrně racionální snáha,

teda po řešení problému, které evidentně

v tom září skutečně spoustu lidí trámpely.

A v tomhle směru si myslím, že se té vládě,

a nejen samozřejmě naší vládě, ale obecně vlastně

celé Evropě podařilo tu situaci relativně zvládnout,

nepochybně tomu nahrála i relativně měrná zima,

zastropování energi, schopnost, reorientovat se na jiné trhy

a tak dál a tak dál, takže tyhle ty věci

neskončili nějakou katastrofou sociální,

byť samozřejmě část lidí pořád má z těchhle těch věcí obavu,

což je to na coupak, vlastně ten panorichel

současný robí je pořád navazuje.

Teď si nejsem istý, jestli si vláda umí představit

něco, co by mohla udělat nebo nemohla udělat, zatím to vypadá,

že to prostě nechává být s tím, že to je pro ruská provokace

a to nám stačí, nebylo by to poprvé a patrně ani na posledy, co vláda volí tento přístup, že některé věci, které se vůbec netýkali, ani rejchla, ani vrámbela, ani těletěk demonstrací minulosti, které zazněli, které byli kritické vládě vláda v podstatě odignorovala.

Zároveň je to skupina lidí, kteří si zcela zjevně podle toho, pod čím se buď podepisují nebo přicházejí za to demonstrovat, nebo co zazní vás té tribuny, kteří si představují směřování země diametrálně odlišně od toho, jak to funguje teď, ukazují se někde v zahraničí z toho, jak to třeba zkoumáte i vy, jako politický vědec, že je možné nějak se dohodnout, nebo jsou to proudy, které jsou úplně rozchodné.

Ty představí, které se tady objevují, jsou jako normální.

Potud, že ve všech společnostech v Evropě, ve všech státech evropských, máme určité procentu lidí, které prostě nesoulasí s tím systémem, obyklé to spojené s tím, že jsou nešťastní nějakým způsobem, obyvoje se tam frustrací, velmi často spojená s ekonomickou deprivací, ale nemusí to být spojeno jenom s tím, říkal jsem, že ta skupina je metrogení, to je jeden prot, to znamená, budete tam mít lidí, kteří jsou objektivně vzato chudí.

Asi ne, ty nejhučí, ty skutečně nejhučí, se obyklé těhle těch aktivit neúčastní, ty se snaží v podstatě jenom řežít, ale lidé objektivně chudí tam budou, ale vedle nich může stát celá řada lidí, kteří jsou relativně bohatí,

a kteří budou mět jinou linii,

která jen bude překážet,

mohou se víc cítit být ohrožení,

strátou svobody slova,

můžete mít působit argumenty těch tak zvaných kulturních válek,

což jsou některé věci, které zase v té rehtorice se objevují,

těch skupindarů může být celá řada z velmi odlišnými pohledy.

Otázka je, jak moc dokážou být tyto skupiny silné,

jak moc se dokážou si jednotit,

a právě ta heterogenost velmi často bude k tomu,

že to s jednocením je velmi obtížné.

To znamená, že i když máme i v jiných společnostech než jenovčeské,

když vyšší procentu lidí, který jsou nespokojeni, než vždycky to znamená,

že mohou dosádnat nějakého úspěchu.

Na straně druhé, pokud je k ličovým problémem ta ekonomická deprivace, tak tu je samozřejmě nějakým způsobem možné měnit. Tam má vláda určité báky, které se týkají sociální politiky, prostupnosti některých záležitostí a tak dál, která může snížit napětí, která v té společnosti existuje může, ale nemusí.

Může propojovat některé věci dlouho roby a budou spojené právě třeba ty momenty té kulturní války s tou ekonomickou deprivací, tak ani ta vstřídci nál sociální politika nemusí nutně vezd k nějakému snížitou napětí.

Tím problémem, který neská vidíme a který je ale poměrně mladý, to znamená, že my máme velmi málo dat k tomu, abychom tady s tě mŕhli pracovat, myslím si, že jsme svědky toho, že se ta společnost z nítrku trošičku rozděluje, což je normální, ale že se rozděluje způsobem, kdy vlastně každá část se společnosti začíná věřit něčemu úplně jinému a má k tomu i svá vlastní data.

A tím pádem je možnost prostupnosti těch skupin velmi dramaticky sníždná.

A když se díváte s tím hle vším kontextem na to, jak se dvaruje ta nacionalistická scena, pokud tak budeme říkat v Česku, jaký podle vás má potenciál.

A teď beru vŕvahu to, co jste říkal, že nemáme dostatek dat v exaktních výzkŕm a tak dá.

My ve skutečnosti některá data máme, ale jsou data dlouhodobá.

To znamená, že nevypovídí tak úplně o té současné situaci, ale dá se z nich něco odvodit. To znamená, a my víme, že dlouhodobě k volbám spíš nechodí zruha 35-40 % voličŕ.

A zároveň víme, že s těch, kterých chodí k těm volbám kolem 20 % dlouhodobě volí, nebo volilo v minulosti poměrně výrazně anti-systémově.

A můžeme velmi dobře předpokádat, že v těch 40 % která nechodí k těm volbám bude patrně větší procento těch, kteří kdyby k těm volbám šli, tak by volili zase anti-systémově.

Tohle je ve skutečnosti poměrně nepříjemný moment, který neúplně často zaznívá v té společnosti, neúplně často si ho uvědomujeme.

To znamená, pokud bych měl vycházet pouze z těchto dat, tak bych musel říct, že v české společnosti je polovina lidí, která je skutečně velmi výrazně nespokojdná,

a buď tak, že je to úplně odvádí od ochoty volit
a podílecí to volibním slova smyslu na tom systému,
a nebo je to naopak tlačí k tomu, aby volili anti-systémové strany.
To znamená rezervová lidí, kteří jsou nespokojení,
a kteří by mohli za očetých okolností
podpořit nějaké strany z našeho poledu anti-systémové,
je tady rozhodně velký.
Na druhé straně, ta deprivatione, kterou vidíme těch 40% lidí,
kteří vůbec chcete volbi jako nejdou,
se v zásadě příliš nemění,
a když se změní, tak velmi, velmi obtížně
v těch posledních parlamentních volbách
jsme viděli okles za 40 na 35% voličů
se podařil přesvědčit, abych těm volbám přišlo.
A bylo to v tam momentě ale rozdělené
v podstatě půl na půl, mezi podporu,
ano, a mezi podporu pěti koalice.
To znamená, není to tak zároveň,
že byt lidé, kteří nechodí volit, byli jenom tě zastánci
těch anti-systémových řešení.
Ale bylo to za cenu nesmírně silné, intenzivní kampaně
a padařilo se pohnout z 5% lidí.
To znamená nespokojenost.
Tady je, můžeme diskutovat velmi dlouho od vodech
a o kořenech této nespokojenosti,
na straně druhé velkou část s těch lidí,
kteří jsou přesvětění a chodí k volbám
už v tento moment konkrétní politické strany
nějakým způsobom o ospadařují.
A teď se bavíme spíš o tom, kdo konkrétně to bude
a o přalivech mezi stranami, než že bychom
by děli výrazný přaliv od těch nevoličů količů.
Zdůrazněval jsem, že pracovat budu hlavně v podhradí.
Budu pokračovat v návštěvách regionu,
abych na vlastní oči viděl a poznal,
jaké problémy vás pálí nejvíc.
Abych do přál sluhu těm, kdo mají pocit
a někdy oprávněně, že jim nikdo nás slouchá.
Když jsi ještě díváme na toho podobu
české politické scény, teď myslím na to současnou,
tak tu máme ještě jeden nový faktor,
a to je prezident Peter Pavel,
když jste změňoval prezidentskou volbu
a jakým způsobem mohla načechrat celéto hnutí.

Když se díváte teď na nově zvoleného prezidenta Petra Pavela, který říká, že stojí o to, aby se stalo nějakým jednutícím prvkem na české politické scéně a hlavně mezi občany, má takovou šanci, že by se mu to podařilo?

Já si myslím, že určitě může působit tímto směrem. Nemyslím si na druhém straně, že by mohlo si hnutit všechny, ale to prostě realně nejde. Společnost nikdy nebyla jednotná. To asi možné jediné v případě nějakou vnějšího hodiní války. Společnost dokonce nebyla jednotná ani v listopadu 89. I tehdy existovala řada lidí, která nesouhlasila, když si spomenete na první bolby v roce 90, tak komunisté měli milion hlasů, to nebyl malý počet. Přesto, že bychom řekli, že v listopadu 89 velká většina společnosti sdílela ten pohled na to, že je zapotřebí ukončit komunistickou diktaturu a pokračovat nějakém demokratickém systému. To znamená za normálního kolnosti je společnost rozdělená podle celé řady různých štěpení. Dlouhou dobu jsme měli pocit, že existuje jednota v těch nejzákladnějších věcech, na jaké schodě, na orientacitě země, v nějaké schodě na základních demokratických principech a tohle je to, co vidíme v tom posledním období, že se postupně nějakým způsobem rozkládá. Hodně to jsou vysít otázkou těch takzvaných kulturních válek. Já se současně domnívám, že to skutečně reálně jsou vysíjí s přelížením některých problémů, které tady v podstatě od toho roku 1990 existovali různého druhu a zároveň to samozřejmě jsou vysíjí nějakým způsobem i s vývojem jak mezinárodním, takhle i technologickým, protože v tomhle samozřejmě významnou roli hrajou sociální média a jejich vliv, to znamená při kombinaci těchto faktorů, se na jednu ukáže, že tady vlastně je určitá skupina, je možné mobilizovat, která je nespokojná a která je nespokojná natolik, že vlastně není ochotná, vůbec souhlasit s tím, že by bylo možné najít tu společnou řeč. A do toho myslíte, že Petr Pavel v roli hlavistátu může promluvit?

Tak.

Ve smyslu nějakého sjednocování?

Zkouším si představit v podstatě jeho srovnání s předcházejícím prezidentem a domnívám se, že předcházející prezident Miloš Zeman dělal půměrně chodně proto, aby tu společnost to rozdělával. To znamená talačka, kterou by bylo zapotřebí překročit, je nastavená relativně nízko.

A mám za to, že v tento moment se Petr Pavel poměrně výrazně snaží, aby skutečně působil vlastně nějakým nadstranickým způsobem. Což uvidíme, samozřejmě, jestli to bude fungovat, jestliže jedna z prvních věcí, kterou dostane v roli prezidenta k řešení, bude otázka úpravy duchodového systému, tak samozřejmě, ať tak nebo tak nějakou část společnosti nepotěší, což je zcela evidentní. To, co ale chci říct, je, že samozřejmě, ta část lidí, která je teď hluboce přesečená o tom, že ten systém je nespravedlivý a je vlastně jako nastavený proti nám, tak nejsem si jistý na kolik je dokáže nějakým způsobem oslovit. Zároveň, ale domnívám se, že ta situace je taková, že je tady šerší substrát lidí, který jsou nějakým způsobem nespokojení, ale který je z daleka všichni nejsou mobilizováni těmi, jak si demonstracemi, nebo nejsou ochotni podpořit lidi, jako je pan Vrámvel nebo pan Reichel. A na tehlety může vlastně působit určitým způsobem jako uklidňující faktor. A dá se říct, od jakého momentu se ta situace překlápí do podoby toho, že už nebude možné ji vzít zpátky, že to bude směřovat k nějakému, řekněme, egzistenčnímu ohrožení demokratického systému takého známe? To by se hypoteticky stalo případně, že by pro dostalo 20% ve volbách. A tomu zatím naprosto nic nenasvětčuje. Naopak tam, kde tehlety skupiny do vlém stoupili, tak naprosto ječně případu absolutně vyhořeli. Na té demonstraci v sobotu zaznívalo, že pěti kolici volilo jenom 30% voličů a že nemá právo nám rozkazovat a pak tam zaznílo, že naopak Láda musí poslouchat tu demonstraci z toho Václavského náměstí a pokud nesplní naše požadavky, tak budeme blokovat, ale pro nemá žádné procenta v těch volbách. Ješíže řeknete, že Vála nemá legitimitu, protože jí volilo jenom 30% lidí, ale vás nevolil vůbec nikdo, protože v těch volbách jste prostě mimo i v těch současných přegledek, kdo má kolik procent pro vůbec, není. Tak kde jste vzali to právo? Jak to říkáte, že Vála nesmí, protože nemá procenta, ale zamlčíte těm lidem, že vy sami nemáte žádný procent, ale chcete jim něco narizovat. To jsou momenty, který samozřejmě na první pohled nemusí být jako úplně patrný a samozřejmě na tí demonstracích nevšimleté, ale z pohledu z měžku jsou velmi dřetelný. A dokázal byste odhnout, kam se to hnutí, které bude vyvíje? To je věc samozřejmě velmi ošemetná. Já si u mě představit asi několik cest. Jedna z nich je, že budeme vidět tu velkou skupinu lidí, kteří jsou nějakým způsobem nespokojení a deprivováni, a z té bude od času vystupovat nějaká větší skupina, jako jsme viděli teď na těch demonstracích, pak když se ta situace uklidní, tak se zás může vrátit trochu zpátky. Uvidíme, co se stane až skončí válka na Ukraini, že nějakým způsobem někdy skončí. Bude závyset, kdy? Bude závyset na tom, jak skončí?

To teď skutečně nedokážu odhadnout.

Může se samozřejmě ale stát, že ta situace nebude řešená dobře, ta válka se třeba bude prodlužovat, přijdou další ekonomické výkyvy, přijde šerší deprivace,

a v ten moment samozřejmě se objeví víc lidí, kteří budou skutečně mít pocit,

že je tlačí existenciální úzkost, abych použil tenhle termín, k tomu,

že by měli podpořit nějakou stranu, která se o ně bude starat,

a pak nastane velký boj teda mezi těmi kohouty, jak jsem o nich předchylí mluvil,

a bude záveset na tom, kdo je dokáže stahnut ve svůj prospěch lépe, a nebo se samozřejmě může stát,

že najdeme nějaký způsob komunikace, který naopak částech lidí dovedek přesvětlení,

že vlastně tohle není cesta, že to, co se na té demonstraci nenabízí realně možnosti,

jak vyřešit ty problémy, když se podíváte do toho programu, pro o který o něm mají na svých bojích stránkách,

mě několik věcí, které stojí vlastně proti sobě, které logické nejde udělat.

To znamená je tam několik momentu, kdy ten program říká, zařídíme, aby se stalo tohle, zařídíme, aby bylo tohle, zařídíme, bylo tohle.

A zároveň chceme, aby se snížil počet úředníků a stát nesmí vydávat tolik peněz a říkáte dobře, ale ty první 3 věci, který jste řekli, ty všechny závysi jenom na státu.

To znamená, když státu, vezmete peníze a vezmete mu lidi, tak nemůžete zajistit nic z toho, co slibujete.

To znamená, ten program vlastně nedává v tomhle momentě smysl. O tomhleto můžeme s těm lidem mluvit na jedné straně a na straně druhé, ale samozřejmě oni asi potřebují,

jako vidět, že ten systém se přenímány uzavřel. Pokud prostě přijdem a řekneme, jasně jsou to všechno dozolátí, jsou to všechno idioti, jsou to všechno prostě pro ruský šváby,

tak to tý situaci asi tak jako úplně nepomůže, když už z nádného jiného důvodu, tak protože to v zásadě není pravda.

Objektivně za to prostě pravda není. Přesto, že ta demonstracie samozřejmě může na konci skončit, tak jak jsme viděli, jak skončila,

přesto, že sám jsem to říkal a budu na tom trvat, že ten přístup, který organizátoři měli jednoznačně favorizuje to ruskou stranu v té válce,

tak se pořád nedomnívám, že by všichni lidé, kteří na to demonstracie přijdou, to zdíleli úplně stejně. Prostě řada vám řekne,

ano, já vím, tohle to se tam stalo, ale to není vůbec můj bojstym a nesouhlasím, ale pro mě je důležité, že to vidíme samozřejmě i v dalších zemích,

představa, že prostě každý člověk, který volí právo i spraviloš v Polsku, je katolický fundamentalista, je prostě naprosto chybná.

Jan Harvat, politolog s fakulty sociálních věd univerzity Karlovy, který se zabývá politickým radikalizmem. Děkujeme.

Já děkuju za pozvání.

A to je vše ze čtvrtěčního vydání podcastu 559. K našemu podcastu a všem epizodám se můžete kdykoli vrátit na seznam správách a ve všech podkástových aplikacích i na platformě podcasty.cz

Děkujeme za všechny vaše typy, poznámky a komentáře. Naše adresa je za minuto šest, zavináč sez.cz

Najdete nás i na sociálních sítích Instagram a Twitter.

[Transcript] 5:59 / Kdo převzal otěže protivládních protestů

To byla Lenka Kabrhelová. Těším se zítra.